

19.

1797, 4.

ORDINARIVS
SENIOR ET RELIQVI ASSESSORES
FACVLTATIS IVRIDICAE
LIPSIENSIS
E X A M E N
IUVENIS GENEROSISSIMI
IOANNIS CAROLI FRIDERICI
LIBERI BARONIS DE SPILLNER
LAVDABILITER SVPERATVM

P V B L I C E
T E S T A N T V R

I N E S T
Responfor. Iuris LXXIV.

ORDINARIUS
SENIOR ET RECTORI APOSTOLICE
SACRATISSIMO
SACRARIUM

EX A. M. B. N.
IUVENIS GENEALOGICUS
IOHANNIS CAROLI FRIDERICI
LIBRI BARONIS DE SPILLNER
LAVDABILITER SVPERAVIT

FRIDERICUS
FRIDERICUS

FRIDERICUS
FRIDERICUS

RESPONS. LXXIV.

*Inter sortem Lehn - Stamm et illam Lehn Quantum quid
inter sit, et quatenus neutram soluere liceat.*

Anceps ac dubia est significatio pecuniae feudalis, quae vocatur *Lehn - Stamm*. Quem ad modum enim communi loquendi usu summam pecuniae mutuam datam, sortem, *Stamm*, dicere et vsuris opponere solemus, non inepte voce *Lehn - Stamm*, notatur pecunia iure feudi, id est, re promissa fide vasallitica, per inuestituram, vt quotannis legitimae vsurae percipiuntur, concessa, eademque eiusdem inuestiturae renouatione conseruanda. Vereque saepius eiusmodi sortes ita appellari, propter *L. Feud. nouiss. d. a. 1764. Tit. I. §. 14.* non est, quod dubitemus. Sed easdem passim alibi *Geld - Lehn* vocari intelligimus, ac dictione *Lehn - Stamm* potius insigniri pecuniam, ad remunerandum consensum in fundi feudalis alienationem, gentilibus iisdemque simul inuestitis in euentum defecturae masculae vasalli sobolis adscriptam, vt ipsi fundo, hypothecae propterea obligato, assentiente domino

A 2

mino directo, infit, vsurasque percipiat, qui, intermissa venditione, fundum habiturus fuisset.

Alius pecuniae feudalis, quae audit *Lehns-Quantum*, intellectus, non aequè incertus. Nimirum *Ordinat. Proc. Sax. Rec. Tic. XL. §. 3.* docemur, hanc vocem vniçce accipiendam esse de illa pretii fundi feudalis parte, ad quam pacto vasallum et simultanee inuestitos intercedente horum ius succedendi restrictum est, eo, quod reliquum inest pretii, vasallo tanquam obiectum alienabile concesso.

Vt enim de hac re rite iudicemus, quae dominus ipsa simultanea inuestitura in eius compotes factos contulit iura, ab obligationibus, quas hi aduersus vasallum pacto susceperunt, fecernenda sunt, cum iisque concilianda. Receptio in manum communem, siue, quod idem est, simultanea inuestitura a domino feudi profecta simul inuestito ius tribuit, petendi a domino, vt, successione secundum feudi naturam in se deuoluta, sibi principalem inuestituram largiatur, seque adeo vasallum agnoscat. Simulque pactum, quod cum vasallo inierat, eundem obligat, vt successori, quem vasallus designauit, idem feudum a domino acceptum restituat, vel possidere et habere illud sinat, nec non inuestituram ad eius nutum resignet, modo pecunia remunerandorum eiusmodi factorum causa promissa sibi numeretur.

Communis igitur istiusmodi pactorum est finis, vt ius succedendi in fundum definita pecunia redimatur, simulque liberam super feudo disponendi vasallus copiam consequatur.

tur. Tantum non eadem omnium perpetuitas, non idem exitus, *per manifestum multo...*

Etenim quanquam feudorum, quae vasallo eiusque filiis legitimis tribuuntur, quorumque, his extinctis, ad simul inuestitos successio deuoluitur, natura, propter hanc succedendi rationem id simul secum fert, ut non, nisi consentientibus, quorum interest, possint alienari, simul tamen, quod ipse legislator in *d. L. Feud. Tit. VI. §. 3.* profitetur, inualuit, ut, modo non aperturae proxima reperiantur, dominus rite imploratus hanc veniam non deneget. Quamobrem, modo simul inuestitis necessitas ad consentiendum imponatur, alienandi facultas, quam negotii feudalis natura excludit, pacto et consuetudine restituta apparet.

Quoniam vero alienatio feudi id simul efficit, ut inuestiturae nexus dissoluatur, adeoque simul inuestiti condominio suo, et cum eo successione priuentur, pro diuersitate conventionis, aut, quo ante venditionem potiti fuerant, iure omnino excidunt, aut vasallo obligatio manet, pecuniam in deuolutae successione euentum promissam conseruandi, et casu eueniente, hoc est, se mortuo, omnique mascula prole sua extincta, relinquendi.

Illud frequentius obuenit, si feudo recens quaesito extranei ob numerosam prolem ad inuestituram simultaneam admittuntur. Quod ea lege fieri solet, ut inuestiturae simultaneae acceptio et renouatio vasalli impensis fiat, ut simul inuestitis in euentum deuolutae successione certa pecunia promittatur,

mittatur, qua accepta, cuius vasalli haeredi feudum a domino inuestitura principali sibi concessum restituant, vel possessum possidere permittant, et vt simul inuestiti cuius dispositioni inter viuos et mortis causa super feudo, oppignoratio fit, vel alienatio, qua non immediate successionis feudalis deuolutio impediatur, gratis assentiant. Re ita comparata, per quamlibet feudi deuolutionem eius generis, quae nouam inuestituram superinducit, pactum, quod vasallus et simul inuestiti inierant, exit.

Non aequè, si pecuniam loco fundi successionis feudali surrogatam vasallus, in euentum extinctae suae proles masculae, inuestitis nude promisit, ipse fundus beneficiarius familiae seruatus, an perditus fuerit, vel, si pater, pluribus fundis relictis, filios sibi inuicem in hunc modum testamento obstrinxit. Qualia exempla in familiis nobilium passim obuia. Quo quidem facto, si feudum, cui eiusmodi obligationem vel pater testamento, vel vasallus et simul inuestiti conuentione adiecerunt, alienatur, ius constitutum non expirat, vt aliam tantum naturam induat, quod feudale et reale adhuc fuerat, personale fiat, et, quanquam ex feudo originem ducit, in fideicommissum familiae, qualia hodie ex conuentione non minus, quam ex testamento, nascuntur, transeat.

Scilicet, quamdiu inuestiturae nexus subsistit, inuestitura simultanea, quod scimus omnes, et quod eius synonymum, communis manus per se innuit, condominium utile tribuit, idemque sua natura vasallum alienandi facultate destituit. Ex
quo

quo consequitur prono alueo, ut, si pacto succedendi ius, quippe condominium effectus ex fundo in certam pretii partem translatus, ad eamque adstrictus appareat, condominium illud ipsi fundo, cui pretium inest, nihilominus inhaerere debeat, donec definiti illius pretii numeratione fundus liberetur. Adeoque etiam consensus in venditionem optimo iure, denegatur, usque dum hoc fiat, vel, quoniam dies solutionis, certe perceptionis usurarum extincta demum stirpe mascula venit, usque dum, numeratum iri, idonee caueatur.

Quamvis Llator in *d. §. 3. Tit. XL. Ordinat. Proc. Sax. Recogn.* huic sorti appellationem *Lehn-Stamm* et *Lehns-Quantum* promiscue tribuat, ob eamque rem utrumque nihil discriminis intercedere videri possit, mihi tamen hoc persuaderi, si apprime loquendum est, non patior. Equidem, quamdiu fors, in euentum pacto expressum relinquenda, inest fundo feudali, ex quo oritur, et quamdiu simultanea inuestitura illam tuetur, existimo, eam rectius dici *Lehns-Quantum*, quoniam haec vox ad integrum feudi pretium refertur, ut appareat, ad illud coactum esse simultanee inuestitorum condominium, et contra, reliquum fundi pretium libero vasalli arbitrio receptum. Quod luculentius apparet, si vasallus oppignorandi eiusmodi fundi consilium capit. Etenim, si pactum, quo illud quantum feudale definitur, curiae feudali innotuit, eidemque de vero fundi pretio constat, quoniam moris est, non ultra dimidium pretii legitimi pignori consentire, *v. d. Leg. Feud. Tit. VI. §. 1. si vasallus dimidium pretii*
sibi

sibi recepti oppignorando non egreditur, dominus inconsulto simul inuestito hypothecae consentit, eamque ratam esse iubet. Contra, si secus, quae autem sita supra haec articulum

Soluto vero per venditionem, aliamue in extraneum fundi deuolutionem, inuestiturae vinculo, partem pretii simultanee inuestitis debitae successionis ergo conseruandam, aptius nominari duco *Lehn-Stamm*, quam *Lehns-Quantum*, vel fundi emtor illam in partem pretii non soluti susceperit, vel in alium fundum fuerit translata. Quia, quod esse desit feudum, ad eius pretium referri nequit. Ut vel ob eandem causam ne quidem *Lehn-Stamm* alio, quam originis respectu, appellari patiatur pecunia nostra. Fiduciaria rectissime nominanda. Si feudi quidem imagine euahescente, coepit esse fideicommissum familiae, id est, agnatorum. Quorum ius succedendi in usufruarum perceptione conspicuum, ut suo ordine procedat, appellatio *Lehn-Stamm* potissimum concludit.

Quae hactenus disputauimus, euincunt, sortem *Lehn-Stamm* proprie esse feudum pecuniarium: Sortem *Lehns-Quantum* inesse feudo, quoad successionem proprio, ac descendere ex pacto vasalli et simultanee inuestitorum, quo id agitur, ut horum successio loco ipsius fundi ad definitam eius pretii partem redigatur: Denique, vendito eiusmodi fundo, seruandae huius pactitiae successionis ergo, iterum prodire pecuniam, quae improprie *Lehn-Stamm* vocatur.

Et

Et ex his simul consequitur, sortem *Lehn-Stamm* in sensu proprio inuestitura constitui, eius renouatione conseruari, verumque adeo per se feudum esse; Consequitur, pecuniam *Lehns-Quantum* ipso fundo feudali contineri, eadeoque non per se, sed per accidens feudale esse, eandemque ob causam simultaneam inuestituram fundi ipsius eius condominium efficere, idemque seruare; Consequitur, facta fundi alienatione, et per hanc rupto inuestiturae principalis simultaneaeque vinculo, eiusdem pecuniae condominium exire; Consequitur, pecuniam ex pacto superstitem *Lehn-Stamm* in sensu improprio feudalem non esse; Consequitur denique, vasallum, vt eandem futurae successioni ad modum feudalis conseruet, personaliter coinuestitis obligari.

Quoniam vero, quod monui, et quod res ipsa demonstrat, ipsa feudi alienatione pecunia nostra fiduciariae naturam induit, et, qui restitutionem expectat, iure suo cautionem postulat, *tot. tit. D. vt legator. f. fideic. c. cau.* consequitur, coinuestitos, vt fundi feudalis alienationi consentiant, sub modo demum locupletis cautionis obligari, de pecunia pacto constituta casu eueniente praestanda, vsurisque legitimis suo tempore exhibendis.

Positis his difficile non est intellectu, quid iudicauerimus de sequenti controuersia, ad nos propediem ferendae sententiae ergo dimissa.

Nobilis quidam vasallus fratri aliisque gentilibus simultanee inuestitis pacto obstrictus, vt ipsius beneficii loco cer-

tam pecuniam feudali successioni afferuaret, ante aliquot annos vendiderat feudum, translata simul illa parte pretii non soluti sub hypothecae et vsurarum legitimarum lege in emtorem. Mortuo venditore eintor defuncti fratrem aggressus, vt residuum illud pretii reciperet, fundum ab hypothecae onere liberaret, caeterorumque agnatorum consensum procuraret, hoc consilium inire nolentem actione ad haec directa conuenerat.

Videbatur hoc suo iure facere, et pactum illud venditoris eiusque agnatorum, quia res inter alios acta aliis haud nocet, ad emtorem non pertinere. Vt adeo emtor pretii residuum, non sortem successioni, qualis in feudis obtinet, obnoxiam, debere existimandus esset. Accedebat, facultatem petendi illius residui venditori receptam ex instrumenti tabulis apparere, et iniquum videri, quod alteri paciscentium licet, alteri negare.

Quemadmodum vero feudum, quoad successionem, proprium, inconsultis et inuitis simultanee inuitis, propter successionem feudi lege iis debitam, alienari nequit; Si ius succedendi ad certam pretii partem, quantitate expressam, pacto restrictum conspicimus, aequae minus partis illius alienatio inuitis iis subsistere potest. Quandoquidem obligatio rei imposita non potest non singulas illius partes attingere. Quod seruitutis exemplum illustrat, quam indiuiduam esse scimus omnes. Vt, si emtor antecessoris sui obligationem illam adiuncto pignore non suscepisset, alio modo, quippe translatione in alium fundum, iusto simultanee inuestitorum desiderio

rio satisfactum non apparuisset, ipsius domini consensum et confirmationem iudicalem expectare non licuisset.

Accedebat, rei qualitatem emtorem non latuisse, ut potius pretii residuam partem professus fuerit pecuniam ex feudo profectam, *Lehn-Stamm*, esse. Poterat itaque nosse ac debebat, eam non solius venditoris, omnium potius agnatorum esse, quotquot priori inuestitura comprehensi fuerint, nec non ad eorum filios, et ex his posteros pertinere. Ut non iuuisset, venditorem ad accipiendam pecuniam obligare, cui soli sine periculo iterandae numerationis pendere non potuisset. Ad solam damni ex debiti mansione forte profecturi reparationem potuisset obligari, quod, promississe venditorem, ex instrumento venditionis non apparebat.

Quum itaque dubitatio nulla superesset, emtorem in se suscepisse debitum, quod ex feudali in fiduciarium familiae transferat, quamquam propter modum usurarum consuetudine deminutum omnino molestum erat, neminem ad illud recipiendum compellendum, adeoque ius agendi nullum esse, existimauimus.

His quidem sententiae verbis: *Daß Klägerin Suchen nicht statt hat; Es ist auch dieselbe die dadurch verursachten Prozeßkosten, Beklagtem zu erstatten verbunden. Adießt, ratt. Die weil die in Frage befangenen 6000 fl. in einem gewesenen Lehns - Quanto bestehen, worunter diejenige Summe Geldes verstanden wird, auf welche das denen Mitbelehnten am Guthe selbst zugestandene Successions - Recht, durch deren mit dem Vasallen abgeschlossenen Vertrag eingeschränket worden:*

B 2

Und

Und, wie in der Regel der Vasall das Guth selbst zu veräußern zum Nachtheil derer Mitbelehnten nicht vermag, durch einen dergleichen Vertrag das Lehns-Quantum, als der unveräußerliche Gegenstand, an des Guths, in dessen Werthe er begriffen ist, Stelle tritt: Auch, wie dieser Ursache wegen, der Verkäufer derer Güther H. und G. gedachtes Lehns-Quantum inne zu lassen verpflichtet gewesen, Klin, welche dießfalls in dessen Verbindlichkeit getreten, so lange noch jemand, dem das Successions-Recht darinne außer demjenigen, welcher die Zinsen davon zu beziehen hat, vorhanden, diese Summe Geldes abzutragen um so weniger vermag, je weniger der gegenwärtige percipient ohne Einwilligung aller Successions-Berechtigten solche an sich zu nehmen befugt ist, und, wenn er es thäte, dadurch Klin außer Verbindlichkeit gegen die übrigen im Stamme begriffenen zu setzen vermag; Wie denn auch, da eines jeden Compaciscenten aus dem Lehns-Vertrage erlangte Befugnisse für sich bestehen, keiner vom andern, etwas daran zu erlassen, verlangen kann; Woraus sich von selbst ergibt, daß das Ansinnen an Beklagten, seiner Lehns Vettern Einwilligung in die Rückzahlung des auf denen verkauften Güthern stehenden Lehnstamms zu bewirken, eine nicht in dessen Mächten stehende Handlung, und eben deswegen unstatthaft seyn müsse; Daß vielmehr Klin, indem sie die ihren Verkäufer gegen die im Lehns nexu gestandene Personen in Betreff des Lehnstamms obgelegene, in der Unveräußerlichkeit außer der Verzinsung bestandene Verbindlichkeit im Kaufe übernommen, die für sie daraus erwachsende Beschwerde sich selbst, und, daß sie Lehn-Rechtsverständigere zu Rathe zu ziehen unterlassen, beyzumessen, nunmehr aber als eine unabwehrbare Folge des eingele-

eingegangenen und abgeschlossenen Kaufs anzusehen hat. Und da gegenwärtiges Suchen mit dem Kaufe, als ihrer eignen Handlung, im Widerspruche stehet, es zugleich die Kosten-Erstattung nach sich ziehen müssen, so ist, w. i. u. e. v. u. b. e.

Inpletis his plagulis ad rem ipsam, ex qua haec scribendi nactus sum opportunitatem, properandum est. Praebuit hanc Generosissimus ac ornatissimus iuuenis

IOANNES CAROL. FRIDER. LIBER BARO
DE SPILLNER

qui vitae suae decursum his mihi verbis exhibuit:

Natus sum Dresdae anno huius seculi septuagesimo septimo, patre Ioanne Georgio Libero Barone de Spillner, consiliario intimo, secundae curiae collegii redituum Principis Praeside, et matre Christiana Sophia e gente Krezschmaria, quos optimos parentes vt summum Numen superstites diu ac fospites seruet, submissis precibus efflagito. Postea quam iis religionis et litterarum elementis, quae in aetatem puerilem cadere videntur, imbutus fui, in addiscendis scientiis, quae ab humanitate de-

nominantur, proficere allaboravi, egregiis omnino duci-
 bus in primis Witschelio et Weiffio, quibus pro ea, qua
 in me fideliter instruendo vfi sunt, cura et solertia, gra-
 tum animum palam hic profiteor. Ita praeparatus, comi-
 te Huffio, de me bene merito, almam litterarum vni-
 versitatem Lipsiensem petii atque anno nonagesimo
 quarto ab Eccio, Academiae fascies tunc tenente, in
 numerum civium academicorum relatus fui. Praeter
 scholas philosophicas, Caesaris, Hindenburgii, Wielan-
 di, frequentavi praelectiones Iurisconsultorum Ravi, Er-
 hardi, Einerti, Hauboldi, Weiffii atque Schneideri, quo-
 rum omnium erga me benivolentiam et merita gratissima
 mente agnosco.

Stadium hoc Academicum emensus Collegium nostrum
 adiit, vt scrutinium, quod pro obtinendo Iuris Baccalaureatu
 audit, cum ipso susciperemus. Illudque tam composito su-
 stinuit animo, et ad interrogationes ex Iure Pontificio, Ciuili
 et Feudali sibi propositas tam apte respondit, vt elogium pla-
 ne honorificum, omnino et prae caeteris digni ei tribuere
 non dubitauerimus.

Per-

Perillustri igitur Parenti filium ingenuum eximiis animi
dotibus instructum candido pectore gratulamur, a quo, si,
quam iniiit viam, firmo progressu persecuturus est, quaeuis
praeclara sperare liceat.

Scribeb. Domin. Palmar. A. C. MDCCXCVII.

L I P S I A E

EX OFFICINA SAALBACHIANA

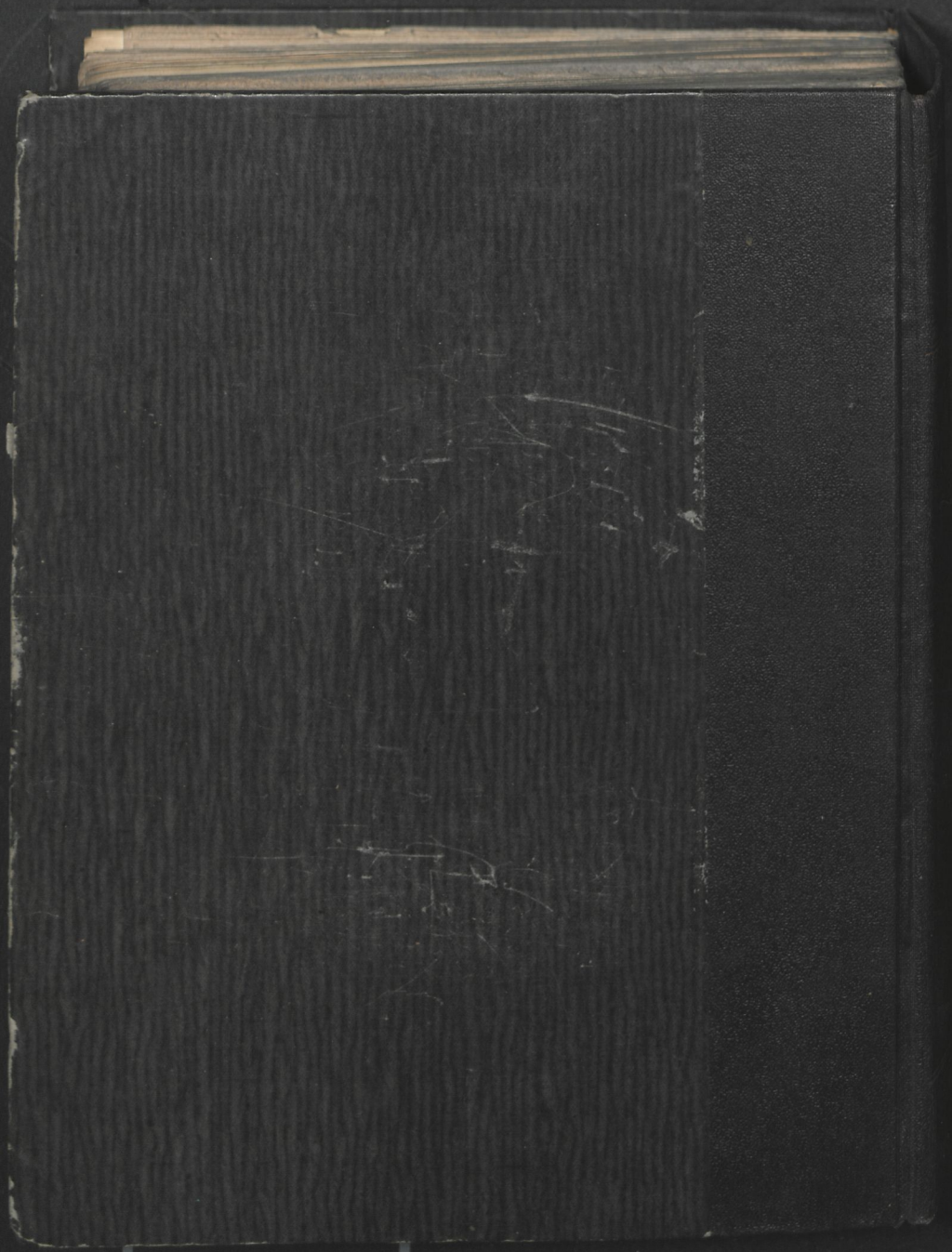

Leipzig, Diss., 1797

X 2309.032

1797/4.

ORDINARIVS
SENIOR ET RELIQVI ASSESSORES
FACVLTATIS IVRIDICAE
LIPSIENSIS
EXAMEN
IUVENIS GENEROSISSIMI
IOANNIS CAROLI FRIDERICI
LIBERI BARONIS DE SPILLNER

LAVDABILITER SVPERATVM

PVBLCIS
TESTANTVR

IN EST

Responfor. Iuris LXXIV.